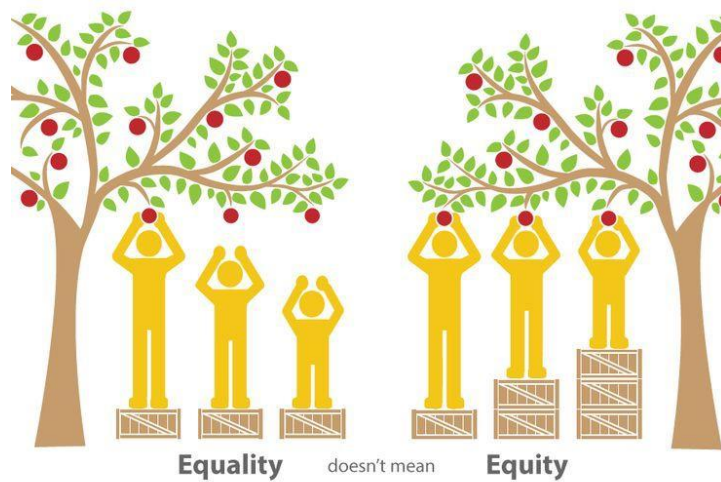

Ondersteuningsplan 2021-2025

Kinderen krijgen gelijke kansen wanneer zij een ongelijk onderwijsaanbod krijgen.

November '21

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Visie op ondersteuning	5
3.	De uitwerking van de ondersteuning	6
3.1	Handelingsgericht werken	6
3.1.1	Niet-methode toetsen	6
3.1.2	Methodetoetsen	6
3.2	Fases handelingsgericht werken	7
3.2.1	Data	7
3.2.2	Duiden	7
3.2.3	Doelen	7
3.3	Niveaus van ondersteuning	8
3.3.1	Ondersteuningsniveau 1: Algemeen reguliere preventieve ondersteuning in de groep 9	
3.3.2	Ondersteuningsniveau 2: Extra ondersteuning in de groep	9
3.3.4	Ondersteuningsniveau 4: Speciale ondersteuning met inzet van externen	11
3.3.5	Ondersteuningsniveau 5: Passend Onderwijs met specialistische hulp	11
3.4	De niveaus van ondersteuning nader uitgewerkt	12
3.4.1	Procedure van intensief aanbod naar een mogelijk OPP	12
3.4.2	Procedure: Ontwikkelingsperspectief Plan (OPP)	13
4.	Ambities	16
5.	De ondersteuningscyclus	17
5.1	De grote onderwijscyclus	17
5.1.1	Niet-methode gebonden toetsen	17
5.1.2	De Schoolanalyse	17
5.1.3	Onderwijs- en groepsplannen	18
5.2	De kleine onderwijscyclus	18
5.2.1	Het blokplan	18
5.2.2	De planning	19
6.	Ondersteuningsgesprekken	20
6.1	Oudergesprekken	20
6.2	Groepsbesprekingen	20
6.3	Leerlingbesprekingen	20
7.	Ondersteuningsteam	22
7.1	De intern-begeleiders	22
7.2	Specialisten binnen de school	22

7.3	School Maatschappelijk Werkers	22
7.4	Schoolcontactpersoon van PPO	22
7.5	Het Centrum voor Jeugd en Gezin.....	22
7.6	Het wijkteam	23
7.7	SISA.....	23
7.8	Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling.....	23
8.	De groepen 1 en 2	24
8.1	Ervaringsgericht en doelgericht onderwijs.....	24
8.2	Leerlingvolgsysteem Onderbouwd Online	24
9.	De schakelklassen (Leerplichtige Anderstalige Nieuwkomers)	26
9.1	Algemeen.....	26
9.2	Leerlingdossier	26
9.3	Ondersteuning.....	26
9.4	Uitstroom	26
10.	Sociaal-emotionele ontwikkeling	27
10.1	Leefstijl	27
10.2	Sociaal-emotionele ontwikkeling in kaart	27
10.3	Groepsplan Gedrag.....	27
10.4	Corrigeren van ongewenst gedrag: TITO.....	28
10.5	Anti-pestprotocol	29
11.	Doubleren.....	30
	Bijlage 1 OPP.....	31
	Bijlage 2 Groepsbesprekingsformulier	37

1. Inleiding

Het ondersteuningsplan van openbare basisschool Over de Slinge beschrijft de werkwijze van de school op het vlak van onderwijsaanbod en passend onderwijs. Het plan beschrijft de achtergronden, de taken en verantwoordelijkheden, en de procedures van de ondersteuningsstructuur. In de bijlagen van het ondersteuningsplan zijn aanvullende protocollen opgenomen, hier wordt naar verwezen in het ondersteuningsplan. De protocollen hebben betrekking op de leerlingenondersteuning.

Dit document is bedoeld voor alle teamleden, zodat iedereen op de hoogte is van de procedures en afspraken op school. Dit document is ter ondersteuning van de doorgaande lijn in aanbod en aanpak. Daarnaast kan dit document gelezen worden door geïnteresseerde externen.

2. Visie op ondersteuning

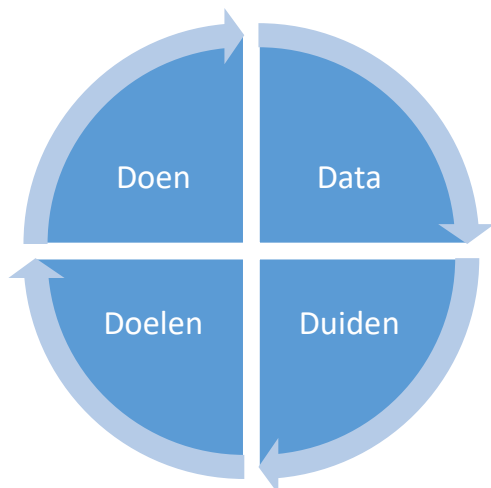
Op basisschool Over de Slinge is aandacht voor de cognitieve en sociale ontwikkeling van de leerlingen. Naast goed onderwijs, met behulp van methodes voor de basisvakken lezen, taal en rekenen, wordt er aandacht besteed aan het ontwikkelen van de sociale vaardigheden en lichamelijke oefening. Hierbij staat de kwaliteit hoog in het vaandel. De focus ligt op het continue verbeteren van ons onderwijs door het gebruik van diverse specialisten en werkgroepen. De leerkrachten bieden onderwijs waarbij rekening wordt gehouden met de mogelijkheden en de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De leerkracht doet dit door in drie arrangementen te werken. Dit betekent dat de leerkracht een centrale rol heeft in de ontwikkeling van de leerlingen in de groep. De manier van werken in de drie arrangementen is in alle documenten terug te vinden, waaronder het Onderwijs- en groepsplan. In hoofdstuk drie wordt dieper ingegaan op de ondersteuningsniveaus en het werken in drie arrangementen.

De algemene doelstelling van basisschool Over de Slinge is om zo optimaal mogelijk aan te sluiten bij de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De ondersteuningsstructuur is opgezet om de leerkrachten hierbij te begeleiden, te adviseren en waar nodig te ondersteunen. Verder sluit de ondersteuningsstructuur op basisschool Over de Slinge aan bij de wetgeving Passend Onderwijs.

3. De uitwerking van de ondersteuning

3.1 Handelingsgericht werken

Op basisschool Over de Slinge wordt handelingsgericht gewerkt. Hierbij gaan we uit van vier pijlers: Data, Duiden, Doelen en Doen. Het zogenaamde 4-D model, zie tevens onderstaande afbeelding. Twee keer per jaar worden de resultaten met behulp van het 4-D model geanalyseerd. Dit doen we op school-, groeps- en leerling niveau. Op deze manier werken we systematisch en cyclisch om het onderwijs zo effectief mogelijk af te stemmen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Het handelingsgericht werken wordt uitgevoerd op school-, groep- en leerling niveau en wordt gericht op de niet-methode toetsen (IEP) en de methodetoetsen. Hieronder wordt puntsgewijs weergegeven in welke documenten en acties dit zichtbaar is.

3.1.1 Niet-methode toetsen

Documenten en acties leerkracht:

- Afname IEP Taalverzorging, Lezen en Rekenen twee keer per jaar (januari en juni);
- Afname AVI en DMT twee keer per jaar (januari en juni);
- Afname IEP Eindtoets groep 8 (april);
- Maken van het Onderwijs- en Groepsplan twee keer per jaar (januari en juni);
- Maken van Individuele HandelingsPlannen (hierna: IHP) n.a.v. IEP.

Documenten en acties intern-begeleider:

- Maken van de schoolanalyse;
- Per jaar doelen stellen voor de resultaten op schoolniveau.

3.1.2 Methodetoetsen

Documenten en acties leerkracht:

- Afname methodetoetsen, ieder blok of thema;
- Schrijven van evaluaties en acties in het logboek;
- Maken van het blokplan (uitvouwbblad).

3.2 Fases handelingsgericht werken

In het handelingsgericht werken op school-, groep- en leerlingniveau onderscheiden we vier fases: Data, Duiden, Doelen en Doen. Hierbij zijn de eerste drie stappen zichtbaar in de documenten, zoals de schoolanalyse, het onderwijs- en groepsplan, en het logboek. Hieronder worden deze fases kort toegelicht. De fase ‘Doen’ is zichtbaar in het dagelijkse didactische en pedagogisch handelen van de leerkracht.

3.2.1 Data

Onder data verstaan we de resultaten van de niet-methode gebonden toetsen (IEP en AVI/DMT), de methodetoetsen en de observaties in de klas. Met behulp van ondersteuningsvragen wordt de data per vakgebied beschreven (taalverzorging, lezen en rekenen). Tijdens het beschrijven van de data stellen wij ons de volgende vraag: “Wat zie ik in de data?”. We zetten de data af tegen de ambities per vak, de trends op groeps- en leerling niveau, de leerlingpopulatie (het schoolgewicht) en de methodetoetsen.

3.2.2 Duiden

Bij de stap duiden analyseren we welke beïnvloedbare onderwijsfactoren bijgedragen hebben aan de data zoals bij de stap hiervoor is beschreven. Bij het duiden stellen wij onszelf de vraag “Hoe verklaren we de data?”. Hierbij zoekt de leerkracht naar verklaringen aan de hand van onderstaande onderwerpen.

- Leerlingen;
- Leerkracht handelen;
- Lesmateriaal;
- Lesaanpak;
- Leertijd;
- Leeromgeving;
- Motivatie en betrokkenheid;
- Klassenmanagement;
- ZIEN! (Wat zijn opvallende categorieën? En heeft dit mogelijk invloed gehad op de behaalde resultaten?).

3.2.3 Doelen

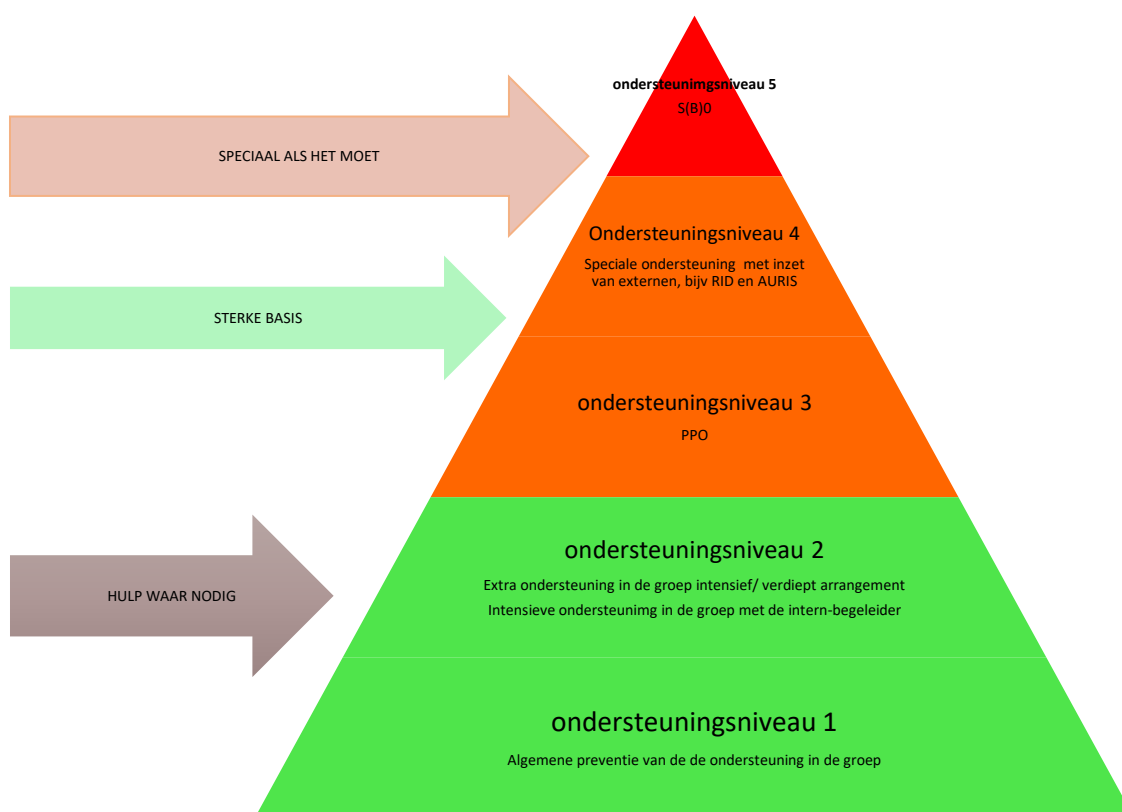
Bij het onderdeel doelen stelt de leerkracht de vraag: “Welke aanpassingen in het onderwijsproces zijn er nodig om tot betere resultaten te komen voor mijn groep én de individuele leerlingen in mijn groep?”. Bij dit onderdeel worden in het onderwijs- en groepsplan alleen de aanpassingen in het onderwijsaanbod of de onderwijsaanpak beschreven, anders dan opgesteld in het onderwijsplan voor het betreffende vak. De aanpassingen die worden beschreven worden verwerkt in het logboek.

3.3 Niveaus van ondersteuning

Op basisschool Over de Slinge gaan we uit van vijf ondersteuningsniveaus. Hieronder worden de niveaus kort genoemd.

- Ondersteuningsniveau 1: algemene reguliere preventieve ondersteuning in de groep;
- Ondersteuningsniveau 2: extra ondersteuning in de groep;
- Ondersteuningsniveau 3: speciale ondersteuning in samenwerking met de intern-begeleider;
- Ondersteuningsniveau 4: speciale ondersteuning met inzet van externen;
- Ondersteuningsniveau 5: passend onderwijs met specialistische hulp.

In onderstaand figuur zijn de ondersteuningsniveaus schematisch weergegeven.

3.3.1 Ondersteuningsniveau 1: Algemeen reguliere preventieve ondersteuning in de groep

Binnen de groep is de leerkracht verantwoordelijk voor het bieden van een passend en uitdagend onderwijsaanbod. Uitgangspunt is dat iedere leerling zich zo optimaal mogelijk kan ontwikkelen. De leerkracht doet dit aan de hand van het Expliciete Directe Instructiemodel. In het dagelijks handelen wordt hierbij uitgegaan van drie niveaugroepen onderverdeeld in het intensieve-, verdiepte- en het basisarrangement.

Op basisschool Over de Slinge wordt gewerkt met de ‘kleine en de grote onderwijscyclus’. Dit heeft als doel om de differentiatie binnen de groepen in kaart te brengen, zodat de leerkracht steeds zicht heeft op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De grote cyclus is terug te vinden in de onderwijs- en groepsplannen en de kleine cyclus is zichtbaar in het logboek en het dagelijks didactisch- en pedagogisch handelen in de klas. In hoofdstuk vijf worden de grote en kleine onderwijscyclus nader uitgewerkt.

Taken en verantwoordelijkheden van de leerkracht op ondersteuningsniveau 1:

- Hanteren van recente methodes met aandacht voor betekenisvol, sociaal en coöperatief leren;
- Lessen voorbereiden en geven volgens het Expliciete Directe Instructiemodel;
- Hanteren van drie instructiegroepen: Het verdiepte-, intensieve- en het basisarrangement;
- Ontwikkelingen van de leerling volgen en sturen door te signaleren en af te stemmen tijdens de dagelijkse instructie en na de evaluatie van de methode-gebonden toetsen. Dit is terug te zien in de dagplanning, de weekplanning en de blokplanning (het uitvouwblad);
- Signaleren van risicoleerlingen aan de hand van uitval bij methode-gebonden toetsen en deze resultaten verwerken in het blokplan (het uitvouwblad) en het logboek;
- Twee keer per jaar analyseren van de IEP toetsen en de resultaten hiervan verwerken in het onderwijs- en groepsplan en in het blokplan (het uitvouwblad);
- Drie keer per jaar groepsbesprekingen voeren met de intern-begeleider;
- Drie keer per jaar leerlingbesprekingen voeren met de intern-begeleider.

3.3.2 Ondersteuningsniveau 2: Extra ondersteuning in de groep

Indien er leerlingen zijn die specifieke onderwijsbehoeften hebben waaraan binnen ondersteuningsniveau 1 niet kan worden voldaan, dan zal de leerkracht een passend onderwijsaanbod uitvoeren voor deze leerlingen. De leerkracht doet dat door het dragen van de verantwoordelijkheid voor de verleende ondersteuning. De leerkracht kan advies vragen aan collega's (collegiale consultatie, parallelbesprekingen, intervisie, etc.) of aan de intern-begeleider over verdere mogelijkheden van begeleiding in de klas. Didactisch gezien zullen deze leerlingen vallen onder het verdiepte- of het intensieve arrangement. Als er sprake is van extra ondersteuning bij het gedrag van de leerlingen, door de leerkracht, dan zullen deze leerlingen vallen onder preventieniveau 2 van het groepsplan gedrag (zie hiervoor paragraaf 10.3). Binnen ondersteuningsniveau 2 vallen ook de protocollen voor dyslexie en dyscalculie. Het protocol voor dyscalculie is opgenomen in het beleidsplan rekenen. Deze protocollen worden schoolbreed gehanteerd, om preventief te signaleren en te handelen bij signalen van dyslexie of dyscalculie. In dit ondersteuningsniveau vallen ook de leerlingen die in het verdiepte arrangement zijn geplaatst en daar naast de reguliere verrijking en verdieping nog extra ondersteuning nodig hebben. In het beleidsplan Meer- en Hoogbegaafdheid wordt nader ingegaan op de ondersteuning aan meer- en hoogbegaafdere leerlingen op basisschool Over de Slinge.

Taken en verantwoordelijkheden van de leerkracht op ondersteuningsniveau 2:

- Alle taken en verantwoordelijkheden van ondersteuningsniveau 1;
- De leerkracht zorgt voor een beredeneerd aanbod voor het verdiepte en intensieve arrangement. Dit is ook terug te vinden in het onderwijs- en groepsplan en in het logboek;
- In overleg met de intern begeleider kan het nodig zijn dat de leerkracht een IHP maakt voor bepaalde leerlingen in ondersteuningsniveau 2.

3.3.3 Ondersteuningsniveau 3: Speciale ondersteuning in samenwerking met de intern begeleider, de remedial teacher en/of de schoolcontactpersoon

Leerlingen die niet voldoende profiteren van het onderwijsaanbod in ondersteuningsniveau 2 worden besproken met de intern-begeleider. Een leerling profiteert niet voldoende van het onderwijsaanbod wanneer de leeropbrengsten stagneren of als de groei niet voldoende (conform de landelijk gemiddelde groeicurves) is. Na de IEP-toetsen worden deze leerlingen gesignaleerd bij analyse op groepsniveau. Bij de eerste keer gaat de leerkracht in het groepsplan acties plannen. Deze acties worden geëvalueerd en waar nodig aangepast. Mocht de leerling bij de volgende IEP-toets niet de groei laten zien die als ambitie is gesteld voor de betreffende leerling, dan wordt de leerling besproken in de leerlingbespreking. Samen kijken de leerkracht en intern-begeleider wat nodig is om toch te voorzien in de onderwijsbehoeften van deze leerling. De intern-begeleider kan hierbij de hulp in van de schoolcontactpersoon (hierna: SCP) van PPO. Dit kan plaatsvinden tijdens de regelmatige overleggen tussen de intern-begeleider en de SCP. In de praktijk komt dit neer op overleggen eenmaal in de drie weken. Leerlingen die stagneren of onvoldoende groei laten zien zullen opgenomen worden in het intensieve arrangement van het onderwijs- en groepsplan. De uitvoering van dit plan blijft de verantwoordelijkheid van de leerkracht. Het kan zijn dat er in individuele gevallen gekozen wordt voor een individueel handelingsplan, dat wordt per leerling bekeken. Voor leerlingen die vallen onder ondersteuningsniveau drie wordt er meer van de leerkracht gevraagd dan het bedienen van de drie instructiegroepen zoals beschreven in ondersteuningsniveau 2 en 3. Het aanvullende en/of specifieke aanbod wordt beschreven in het onderwijs- en groepsplan en/of het opgestelde IHP. Wanneer er sprake is van een IHP, dan houdt de remedial teacher alle evaluaties bij in het IHP. De eindevaluatie is de verantwoordelijkheid van de leerkracht en de intern-begeleider, voor een passend vervolg.

Taken en verantwoordelijkheden van de leerkracht op ondersteuningsniveau 3:

- Alle taken en verantwoordelijkheden van niveau 2;
- De leerling wordt aangemeld voor de leerlingbespreking. De leerkracht vult hiervoor in ParnasSys de stimulerende factoren, de belemmerende factoren en de onderwijsbehoeften in;
- Maken van een IHP, indien afgesproken tijdens de leerlingbespreking;
- Uitvoeren van de acties voor deze leerling zoals beschreven in het onderwijs- en groepsplan en eventueel beschreven in het individuele handelingsplan;
- Per les evalueren en bijstellen van de acties specifiek voor deze leerling in het logboek;
- Bij sprake van een IHP uitgevoerd door de RT'er, evalueert de RT'er in het IHP na ieder ondersteuningsmoment de acties en de aanpak.

3.3.4 Ondersteuningsniveau 4: Speciale ondersteuning met inzet van externen

Indien de school ondanks de aanpak uit ondersteuningsniveau 3 niet voldoende kan voorzien in de onderwijsbehoeften van de leerling, dan kan er een arrangement worden aangevraagd bij PPO, Auris of het Regionaal Instituut dyslexie (hierna: RID). Het is wel belangrijk dat de SCP dan al betrokken is bij de leerling. De arrangementen kunnen door PPO worden verzorgd, maar ook door Auris en een aanbieder van dyslexieondersteuning. Voor al deze leerlingen is een Ontwikkelingsperspectief plan (hierna: OPP) verplicht.

In ondersteuningsniveau 4 zijn ook de leerlingen ondergebracht die niet de kunnen uitstromen naar het reguliere voortgezet onderwijs. Deze leerlingen komen op een eigen leerlijn en krijgen een OPP. De OPP's worden gezamenlijk gemaakt door de leerkracht en de intern-begeleider. De uitvoering ligt bij de leerkracht.

Taken en verantwoordelijkheden van de leerkracht op ondersteuningsniveau 4:

- Alle taken en verantwoordelijkheden van niveau 3;
- Samen met de intern-begeleider het OPP maken.
 - De intern-begeleider is verantwoordelijk voor het basisdeel en het planningsdeel.
 - De leerkracht voor het uitvoeringsdeel met het bijbehorend evaluatiedeel. Daarnaast is de leerkracht verantwoordelijk voor het opstellen van de belemmerende en stimulerende factoren en de onderwijsbehoeften.
- Het OPP twee keer per jaar met de ouders bespreken en bij akkoord laten tekenen;
- Twee keer per jaar OPP besprekingen uitvoeren met de intern-begeleider;
- De acties uit de OPP's uitvoeren voor de betreffende leerling(en).

3.3.5 Ondersteuningsniveau 5: Passend Onderwijs met specialistische hulp

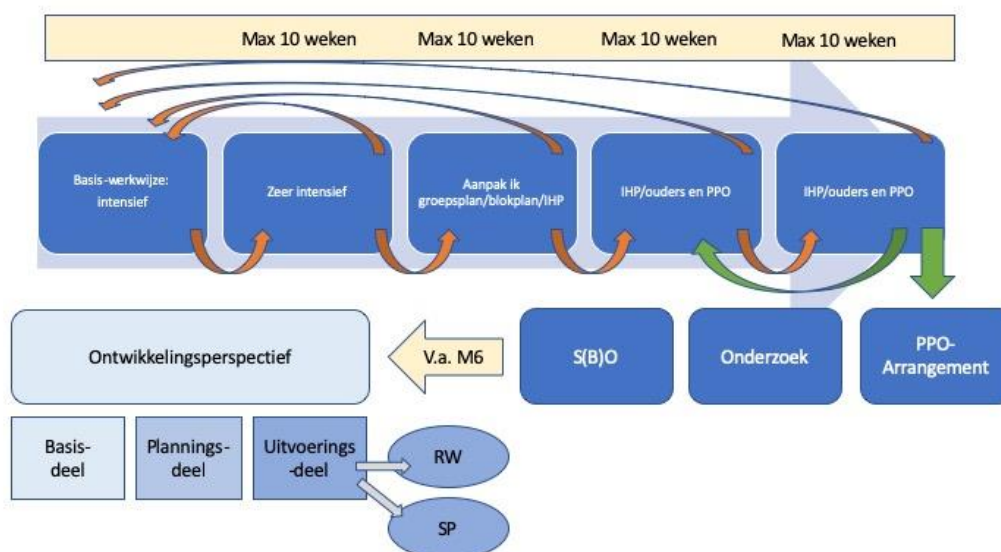
Er kan een moment komen dat de school ondanks alle extra ondersteuning niet meer kan voorzien in de onderwijsbehoeften van de leerling. Alle extra ondersteuning is ingezet, maar de school raakt handelingsverlegen. Dan is het moment daar om met ouders, PPO en de school te gaan onderzoeken of plaatsing in het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs mogelijk een geschiktere optie kan zijn. Deze stap wordt grondig onderzocht en besproken om tot een zo goed mogelijke oplossing voor de leerling te komen.

Taken en verantwoordelijkheden van de leerkracht op ondersteuningsniveau 5:

- Alle taken en verantwoordelijkheden van niveau 4;
- Samen met de ouders en PPO bepalen wat de beste plek voor deze leerling is.

3.4 De niveaus van ondersteuning nader uitgewerkt

In onderstaande afbeelding is weergegeven hoe de niveaus van ondersteuning erop basisschool Over de Slinge uitzien.

In het dit ondersteuningsplan wordt beschreven hoe wij omgaan met het afstemmen van ons onderwijs op individuele leerlingen. In de volgende paragrafen gaan wij dieper in op onze procedures die gelden bij het vormgeven van doelgericht en afgestemd onderwijs aan leerlingen waarvan niet zeker is of zij kunnen uitstomen naar een reguliere vorm van het voortgezet onderwijs.

3.4.1 Procedure van intensief aanbod naar een mogelijk OPP

Leerlingen worden zoveel mogelijk binnen de basiswerkwijze van onze school bediend. Deze basisondersteuning bevat een basisaanbod dat past bij de 'gemiddelde' leerling, een verdiept aanbod voor de meer begaafde leerlingen en een intensief aanbod voor de leerlingen die extra tijd en/of ondersteuning nodig hebben om de basisdoelen te kunnen beheersen. Dit alles valt onder ondersteuningsniveau 1 en staat beschreven in onze onderwijs- (en groeps)plannen.

Alle leerlingen die binnen het intensieve aanbod voldoende groei laten zien (ook al blijven zij onder het gemiddelde scoren dat past bij het schoolgewicht) vallen binnen onze basisondersteuning en komen niet in aanmerking voor extra ondersteuning.

Extra ondersteuning aan een leerling komt in beeld als de leerkracht merkt dat de leerling onvoldoende profiteert van het aanbod dat de leerling ontvangt. In dit document werken we uit hoe we omgaan met die leerlingen die niet genoeg baat hebben bij het intensieve aanbod, en hiermee in zorgniveau 2 terecht komen. Het betreft leerlingen waarbij de ontwikkeling stagneert of niet voldoende (conform landelijk gemiddelde groeicurves) groeit. Als betrokkenheid en welbevinden in het gedrang komen, vallen deze leerlingen extra op, maar we hebben het hier ook over die leerlingen die didactisch te weinig ontwikkelingsgroei doormaken bij wie de betrokkenheid en het welbevinden (nog) wel in orde is.

De leerkracht signaleert het zorgsignaal en plaatst de leerling in het zeer intensieve aanbod. Dit houdt in dat de leerling meer tijd, instructie en begeleide inoefening krijgt om zich de doelen van het

intensieve aanbod eigen te maken. De leerkracht handelt doelgericht, d.w.z. dat bepaalde doelen voor die leerlingen extra aan bod komen. Het doel is om de leerling weer binnen het 'reguliere intensieve aanbod' verder te kunnen bedienen. De periode van zeer intensief aanbod duurt maximaal 10 weken, dit is beschreven en geëvalueerd in het logboek en het blokplan.

Mocht de leerling niet terug kunnen naar het intensieve aanbod omdat de gestelde doelen niet of niet voldoende bereikt zijn, dan overlegt de leerkracht met de intern-begeleider. Ook de ouders worden ingelicht, evenals de SCP (preventieve melding). De leerkracht plant in het blokplan en in sommige gevallen in een IHP de extra ondersteuning voor de leerling. In de groepen 1 en 2 wordt dit vormgegeven in Onderbouwd Online, het logboek en in een IHP. De leerkracht en de leerling werken maximaal 10 weken aan de gestelde doelen, op een specifieke manier en met vastgestelde materialen en organisatie.

Deze extra ondersteuning wordt na 10 weken geëvalueerd. De leerling kan dan terug naar het intensieve arrangement.

Mocht de leerling na deze twee keer 10 weken onvoldoende groei doormaken in didactische ontwikkeling, blijft de ontwikkelingslijn niet voldoende stijgen (lees: landelijk gemiddeld stijgen passend bij het schoolgewicht – ongeacht het niveau van de leerling), dan wordt na een gesprek met de ouders PPO ingeschakeld. We spreken nu van zorgniveau 3.

Er volgt een PPO interventie, die kan bestaan uit:

- Een gesprek met ouders en PPO om te bepalen wat de gezamenlijke aanpak gaat worden;
- Een gesprek met de leerkracht (en de intern-begeleider) waaruit handelingsadviezen voortkomen;
- Een observatie van de leerling in de klassensituatie met een gesprek met de leerkracht (en de intern-begeleider) waaruit handelingsadviezen voortkomen;
- Een individueel onderzoek van de leerling, met een gesprek met de leerkracht, de intern-begeleider en de ouders waaruit handelingsadviezen voortkomen.

Basisschool Over de Slinge koppelt de handelingsadviezen aan doelen, aanpakken en materialen en noteert dat in een IHP. Ook dit IHP duurt maximaal 10 weken.

Na de evaluatie van dit IHP kunnen in leerjaar 1 tot en met midden groep 6 verschillende scenario's volgen, namelijk:

1. De leerling kan terug naar het intensieve aanbod;
2. De IHP aanpak is langer nodig en wordt verlengd;
3. De leerling krijgt een OPP;
4. De leerling krijgt een OPP met een arrangement aangevraagd bij PPO;
5. Er volgt een procedure om een S(B)O verwijzing in gang te zetten (zorgniveau 4).

3.4.2 Procedure: Ontwikkelingsperspectief Plan (OPP)

Vanaf midden groep zes óf bij de aanvraag van een arrangement via PPO in een willekeurig leerjaar is er een optie voor een Ontwikkelingsperspectief Plan (hierna: OPP). De reden voor het feit dat we pas vanaf midden groep zes met een OPP werken is dat we leerlingen zo lang mogelijk onder de basisondersteuning willen laten vallen, desnoods met zeer intensieve begeleiding. Zo lang mogelijk zo hoog mogelijke doelen stellen zodat de leerling zo lang mogelijk in staat wordt gesteld deze doelen ook te halen en zo hoog mogelijk kan uitstromen.

Midden groep zes weten we al veel van leerlingen die mogelijk in aanmerking komen voor een OPP en kunnen we aan de leerrendementen zien of de didactische ontwikkeling aan het afvlakken zijn of niet. Als dat het geval is én de leerling scoort midden groep zes een leerrendement lager dan 75%, dan signaleren we deze leerlingen in het bijzonder. Een leerrendement tussen 75-50% blijft vanaf midden groep zes een belangrijk zorgsignaal. Dit betreft leerlingen die op VMBO-Basis met LWOO of Praktijkonderwijs gaan uitstromen. Leerlingen met een leerrendement van < 66% liggen niet in lijn der verwachting om het referentieniveau 1F te halen eind groep acht.

Criteria voor een OPP:

- Vanaf midden groep 6 zijn de leerrendementen op de vakken IEP Lezen, IEP Rekenen en/of IEP spelling lager dan 65%;
- En er is sprake van een dalend leerrendement of een stagnerend leerrendement;
- Óf de leerling heeft een arrangement dat is aangevraagd bij PPO, AURIS en/of MEE Rotterdam.

Leerlingen met een leerrendement tussen de 65-75% komen niet per definitie in aanmerking voor een OPP, maar worden in het kader van een OPP extra goed gemonitord en komen mogelijkerwijs in aanmerking voor een IHP of komen op een later moment in hun schoolloopbaan in aanmerking voor een OPP. Voor leerlingen die aan het einde van groep zeven een leerrendement hebben van kleiner dan 75% worden na toestemming van de gezaghebbende ouder(s) aangemeld voor een adaptieve digitale intelligentie test. Hiermee kan door de VO-school mogelijk een aanvraag voor LWOO worden gedaan.

Leerlingen met enkel een leerrendement kleiner dan 65% op het vakgebied technisch lezen of spelling geven geen reden om een OPP op te stellen. Deze leerlingen ontvangen gerichte afstemming middels een IHP of komen mogelijk in aanmerking voor vergoede zorg van bijv. het RID.

Afspraken t.a.v. de inzet van het OPP:

- Op basisschool Over de Slinge stellen wij een OPP op voor leerlingen waarvan we weten dat zij 1F niveau niet gaan behalen. Dit betreft leerlingen die de kerndoelen van het basisonderwijs onvoldoende zullen beheersen bij het verlaten van de basisschool;
- Wettelijk gezien stel je een OPP op voor leerlingen die buiten de basisondersteuning vallen, zoals beschreven door het samenwerkingsverband. Wij hanteren onze eigen definitie voor een OPP, omdat de basisondersteuning niet als zodanig omschreven is;
- Het OPP wordt door de leerkracht en de intern-begeleider opgesteld. De intern-begeleider is verantwoordelijk voor het basisdeel en het planningsdeel. De leerkracht is verantwoordelijk voor het uitvoeringsdeel en de belemmerende en stimulerende factoren en de onderwijsbehoeften in het basis- en planningsdeel;
- Een OPP wordt halfjaarlijks geëvalueerd door de leerkracht en de intern-begeleider. Mocht de leerling de bepaalde doelen niet dreigen te halen, dan wordt het onderwijs geïntensiveerd. Mocht na een jaar blijken dat de uitstroom te ambitieus is opgesteld, dan kan een bijstelling van het OPP hierop volgen. Mocht de leerling de tussendoelen (gemakkelijk) behalen, dan worden de doelen naar boven bijgesteld;
- Ouders tekenen het eerst opgestelde OPP voor akkoord. Daarna tekenen ze jaarlijks voor:
 - Verlaging van de verwachte uitstroombestemming (hooguit in een enkel geval);
 - Handhaving van de verwachte uitstroombestemming, of;
 - Verhoging van de verwachte uitstroombestemming.

Conform de wet dient een OPP het volgende te bevatten (Inspectie van het onderwijs, 2021):

- De verwachte uitstroombestemming van de leerling;
- De onderbouwing van de verwachte uitstroombestemming van de leerling (met in elk geval een weergave van de belemmerende en bevorderende factoren);
- Een beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding en - indien aan de orde - de afwijkingen van het (reguliere) onderwijsprogramma.

In bijlage 1 van dit ondersteuningsplan is het format voor het OPP opgenomen. Het OPP bestaat uit de volgende drie delen, waarbij bovenstaande wettelijke vereisten in zijn opgenomen:

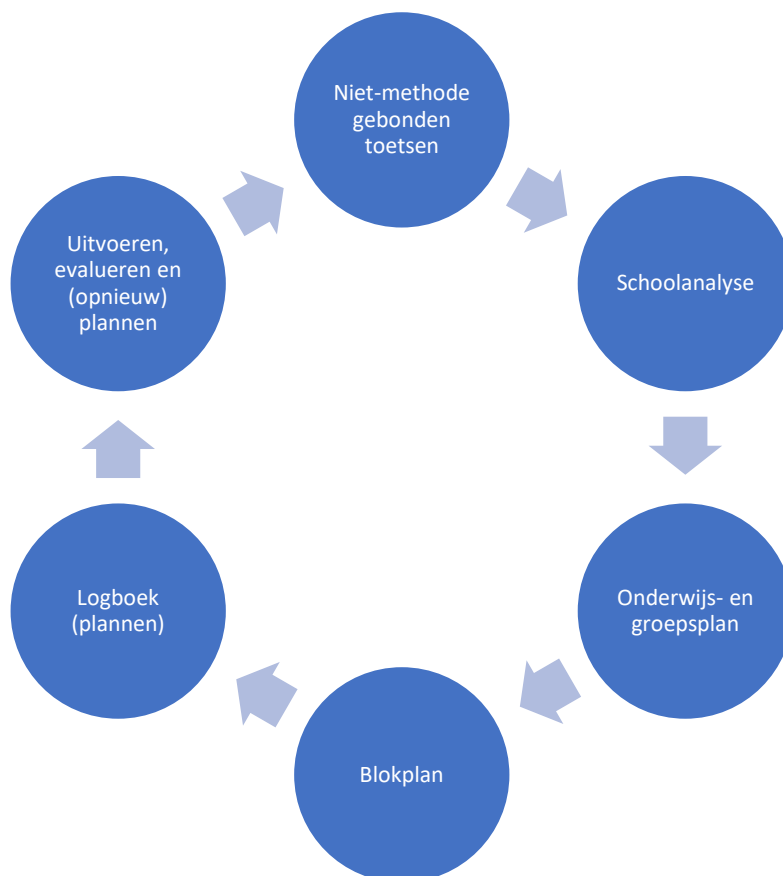
1. **Deel 1: Basisdeel.** Dit deel gaat over de leerling, de reden dat deze leerling een OPP heeft gekregen en hierin worden de belemmerende en bevorderende factoren genoemd. Vanuit het leerlingvolgsysteem voegen we de leerresultaten toe. Het basisdeel eindigt met een onderbouwing van de verwachte uitstroombestemming voor rekenen, lezen, taalverzorging en technisch lezen. Dit wordt samengevoegd tot één verwachte uitstroombestemming voor het voortgezet onderwijs;
2. **Deel 2: Planningsdeel.** In het planningsdeel staat welk aanbod de leerling gaat krijgen voor elk vakgebied waarvoor het OPP geldt. Verwachte tussenresultaten en bijbehorende toetsing staan aangegeven. Doelen kunnen komen uit methodes, uit specifiek niet beheerste doelen vanuit het IEP-leerlingvolgsysteem of uit de publicatie “Van Kerndoel tot leerlijn/Van kerndoel tot referentieniveau” van Mariëtte van de Stap.
3. **Deel 3: Uitvoeringsdeel en Evaluatie.** In dit deel staat beschreven hoe de uitvoering van het onderwijs eruit ziet in het kader van: het aanbod (de doelen), de aanpak en de organisatie. De leerkracht voert de regie over de uitvoer en de evaluaties daarvan. De evaluaties worden twee keer per jaar besproken met de ouders/verzorgers van de leerling en voorzien van het handtekening.

4. Ambities

Op basisschool Over de Slinge worden ambitieuze doelen gesteld met betrekking tot het uitstroomprofiel van de groep acht leerlingen én met betrekking tot de tussenopbrengsten voor de leerjaren vanaf midden groep drie tot en met midden groep acht. Voor zowel het uitstroomprofiel in het kader van de referentieniveaus als voor de tussenopbrengsten liggen de ambities boven het landelijk gemiddelde dat past bij het schoolgewicht. Op basisschool Over de Slinge worden de tussenopbrengsten in het kader van de referentieniveaus gevolgd en gestuurd middels het document “Schoolambities”. Hierin worden van de afgelopen drie schooljaren de opbrengsten gemonitord. Voor meer informatie met betrekking tot onze ambitieuze ambities verwijzen wij graag naar de documenten “Schoolambities” en de “Onderwijs- en groepsplannen”.

5. De ondersteuningscyclus

Op basisschool Over de Slinge wordt gewerkt middels een zogenaamde grote onderwijscyclus en een kleine onderwijscyclus. De kleine onderwijscyclus begint bij het dagelijks handelen in de klas en de grote onderwijscyclus vindt plaats naar aanleiding van de niet-methode gebonden toetsen. Zowel de kleine als de grote onderwijscyclus staan direct met elkaar in verbinding. In onderstaand figuur wordt deze cyclus schematisch weergegeven.

5.1 De grote onderwijscyclus

5.1.1 Niet-methode gebonden toetsen

Twee keer per jaar worden de niet-methode gebonden toetsen afgenomen. Voor Taalverzorging, Rekenen en Begrijpend lezen zijn dit de IEP-toetsen. Voor de technische leesvaardigheid van de leerlingen op basisschool Over de Slinge wordt AVI afgenomen. In de groepen drie en vier wordt aanvullend ook DMT afgenomen. Voor een verdere toelichting hierop verwijzen wij graag naar het “Toetsprotocol”. De toetsperiodes zijn vastgelegd in het jaarrooster. Het kan voorkomen dat leerlingen tussen de twee vaste toetsmomenten in het jaar extra getoetst worden i.v.m. het bepalen van het leerrendement naar aanleiding van een IHP of een aangevraagd arrangement.

5.1.2 De Schoolanalyse

Na de niet-methode gebonden toetsperiode wordt door de intern-begeleider de schoolanalyse opgesteld. Hierbij wordt geanalyseerd volgens het 4-D model of de ambities per groep zijn gehaald.

Zie voor de gestelde ambities per schooljaar de Onderwijs- en groepsplannen. De schoolanalyse wordt tijdens de Opbrengstendag besproken m.b.v. het zogenaamde Visgraatmodel. Hierbij worden door de leerkrachten zelf oorzaken en oplossingen geformuleerd voor de behaalde resultaten op leerjaarniveau en aanvullend op groepsniveau. In het managementteam worden de voorgestelde oplossingen besproken en concreet geformuleerd tot acties die worden opgenomen in het school- en jaarplan. Tijdens de Opbrengstendag wordt tevens geëvalueerd of de acties m.b.t. de vorige opbrengstendag het gewenste effect hebben gehad.

5.1.3 Onderwijs- en groepsplannen

Op basisschool Over de Slinge wordt gewerkt met onderwijsplannen waarin schoolafspraken zijn opgenomen voor Taalverzorging, Rekenen, Begrijpend lezen en Technisch lezen. Deze onderwijsplannen zijn in samenspraak met het team opgesteld door de taal- en rekenspecialist in de school.

Na de schoolanalyse stelt de leerkracht van het onderwijs- en groepsplan, het onderdeel 'groepsplan' voor zijn of haar groep op. Hiervoor wordt een zogenaamde 'Takendag' gepland, waarbij de intern-begeleider ondersteunend aanwezig is voor vragen. De leerkrachten werken in de groepsplannen volgens het 4-D model. De data wordt eerst beschreven en geanalyseerd. Daarna wordt er duiding gegeven aan de resultaten en tot slot worden er doelen gesteld voor de komende periode tot de volgende niet-methode gebonden meting.

Op het 1-2-3 kaartje worden alle leerlingen weloverwogen in één van de arrangementen geplaatst. De leerkracht clustert op een effectieve en haalbare manier leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften. De leerkracht beschrijft bij het onderdeel 'doelen' een aanvullende of andere groepsaanpak dan opgenomen is in het onderwijsplan. Op leerlingniveau worden specifieke acties voor specifieke leerlingen beschreven.

De arrangementen worden zo ingedeeld dat de basisgroep de grootste groep is. Op deze groep wordt de basisinstructie afgestemd. We gaan ervanuit dat gemiddeld genomen 60% van de groep voldoende kan profiteren van het basisarrangement. Ongeveer 20% van de leerlingen wordt opgenomen in het verdiepte arrangement en ongeveer 20% wordt opgenomen in het intensieve arrangement.

Het is belangrijk op te merken dat niet alleen de niet-methode gebonden scores bepalend zijn voor de plaatsing van een leerling in een bepaald arrangement. De leerkracht kijkt ook naar methode-gebonden resultaten en de onderwijsbehoeften van de individuele leerlingen. Vervolgens maakt de leerkracht een weloverwogen keuze voor een arrangement waarin de leerling geplaatst gaat worden.

Bij leerlingen met een IHP of een OPP kan in het groepsplan verwezen worden naar het IHP of het OPP en andersom.

5.2 De kleine onderwijscyclus

Het blokplan en de planning vormen samen het logboek en de kleine onderwijscyclus.

5.2.1 Het blokplan

De resultaten van de methodetoetsen en de uitwerking hiervan in het uitvouwblad worden samen het blokplan genoemd. Na de methodetoetsen brengen de leerkrachten in kaart welke doelen nog onvoldoende worden beheerst. Deze doelen worden genoteerd op het uitvouwblad. Hiermee kan de leerkracht bij de herhaling van een betreffend doel extra ondersteuning bieden aan leerlingen die op

een bepaald doel uitvallen. Ook in het dagelijks lesgeven kunnen er leerlingen zijn die doelen nog niet beheersen. Wanneer de doelen niet door kunnen worden gepland in de weekplanning, kunnen deze doelen worden genoteerd op het uitvouwblad.

In de groepen 1 en 2 worden de dagelijkse evaluaties en/of observaties genoteerd in Onderbouwd Online, in hoofdstuk acht wordt hierop dieper ingegaan.

5.2.2 De planning

In de planning worden alle vakken en doelen voor de komende twee weken gepland. Daarnaast worden in de planning dagelijks de lessen geëvalueerd en worden er zogenaamde 'aandachtsleerlingen' geformuleerd. Dit zijn leerlingen waarvoor specifieke acties gelden bij herhaling van het betreffende doel. Wanneer de aandachtsleerlingen niet door gepland kunnen worden, worden deze leerlingen genoteerd op het uitvouwblad. Naast het evalueren van de betreffende les, kan de leerkracht in de planning reflecteren op zijn/haar eigen handelen.

6. Ondersteuningsgesprekken

Om de ontwikkelingen van leerlingen goed te kunnen volgen en te kunnen sturen, worden er verschillende ondersteuningsgesprekken gevoerd. Dit zijn oudergesprekken, groepsbesprekingen en leerlingbesprekingen. Hieronder worden de ondersteuningsgesprekken toegelicht.

6.1 Oudergesprekken

Op basisschool Over de Slinge zijn er verschillende soorten oudergesprekken, namelijk de kennismakingsgesprekken, de voortgangsgesprekken en de rapportgesprekken. De leerkracht heeft aan het begin van het schooljaar een kennismakingsgesprek met alle ouders. In dit gesprek worden de verwachtingen van beide partijen besproken. Daarnaast is het een moment om kennis te maken met elkaar en eventuele bijzonderheden over de leerling te horen. Deze gesprekken worden genoteerd in ons leerlingvolgsysteem ParnasSys. In de loop van het jaar volgen er voortgangs- en rapportgesprekken, hierbij zijn de leerlingen zelf ook aanwezig vanaf groep 1. Voor leerlingen met een OPP wordt ook de voortgang en het (waar nodig) bijstellen van het OPP besproken.

6.2 Groepsbesprekingen

Op basisschool Over De Slinge vinden twee keer per jaar groepsbesprekingen plaats (in oktober en maart). Daarnaast is er voor een leerkracht en een intern-begeleider altijd de mogelijkheid om een groep te bespreken. Dit kan plaatsvinden op verzoek van de leerkracht of op verzoek van de intern-begeleider. Het doel van de groepsbespreking is om met elkaar (leerkrachten en de intern-begeleider) te bespreken of de groep de gestelde ambities zal halen. De groepsbesprekingen worden geleid door de intern-begeleider en vinden plaats per leerjaar. Het doel hiervan is om leerkrachten van elkaar te laten leren. Tijdens de groepsbespreking stelt de intern-begeleider naar aanleiding van het groepsbesprekingsformulier vragen. Het groepsbesprekingsformulier is opgenomen in bijlage 2. In het groepsbesprekingsformulier worden ook acties opgenomen, anders dan opgenomen in het onderwijs- en groepsplan.

De intern-begeleider bezoekt twee keer per schooljaar de groepen en geeft hierbij feedback op de afstemming en differentiatie binnen de groep. De bezoeken vinden plaats in november en in maart. Bij het geven van (oplossingsgerichte) feedback wordt rekening gehouden met de uitwerking van het onderwijs- en groepsplan. Aan het einde van de groepsbesprekingen worden voor elke groep leerlingen geselecteerd voor de leerlingbespreking. In de volgende paragraaf worden de leerlingbesprekingen verder toegelicht.

6.3 Leerlingbesprekingen

Twee keer per jaar zijn er leerlingbesprekingen (in oktober en in maart). De leerlingbesprekingen zijn bedoeld voor leerlingen die voor de tweede keer geen onvoldoende ontwikkeling laten zien. Dit kan zijn, omdat de leerlingen stagneren in hun ontwikkeling of twee keer achter elkaar een negatieve ontwikkelingsgroei doormaken. Na de eerste keer onvoldoende ontwikkelingsgroei verzorgt de leerkracht acties die worden opgenomen in het onderwijs- en groepsplan om de leerling weer verder te laten ontwikkelen. Als dit dus niet lukt vindt er een bespreking plaats. De leerlingbesprekingen worden gehouden per groep en worden geleid door de intern-begeleider.

Er zijn twee mogelijkheden voor een leerlingbespreking, een leerlingbespreking voor leerresultaten en een leerlingbespreking voor gedrag en/of werkhouding. De leerkracht bepaalt welk probleem voorop staat. De leerkracht bereidt in ParnasSys de leerlingbespreking voor. De leerkracht zorgt dat de voorbereiding uiterlijk drie werkdagen van tevoren in ParnasSys staat, zodat de intern-begeleider zich gedegen kan voorbereiden op de bespreking. Hieronder zijn kort de acties weergegeven voor de leerlingbespreking.

Voorafgaand aan de leerlingbespreking:

- De leerkracht vult in ParnasSys uiterlijk drie dagen voorafgaand aan de leerlingbespreking de volgende drie notities in:
 - Belemmerende factoren;
 - Bevorderende factoren;
 - Voorbereiding van de leerlingbespreking didactisch óf gedrag en werkhouding.

Tijdens de leerlingbespreking:

- De intern-begeleider maakt in ParnasSys tijdens of direct na de leerlingbespreking de notitie af door een korte samenvatting te schrijven van het gesprek met de leerkracht en de actiepunten en/of vervolgspraken te noteren.

7. Ondersteuningsteam

Op basisschool Over de Slinge wordt gewerkt met verschillende onderwijsondersteuners, namelijk:

- De intern-begeleiders;
- Specialisten binnen de school;
- School Maatschappelijk Werkers (SMW);
- Schoolcontactpersoon van PPO;
- Het Centrum voor Jeugd en Gezin;
- Het wijkteam;
- SISA (signaleren en samenwerken);
- Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.

In de volgende paragrafen zullen de verschillende onderwijsondersteuners worden toegelicht.

7.1 De intern-begeleiders

Op basisschool Over De Slinge zijn twee intern-begeleiders aanwezig. Een intern-begeleider is werkzaam voor de groepen 1 t/m 5 en de andere intern-begeleider is werkzaam voor de groepen 6 t/m 8 en de Leerplichtige Anderstalige Nieuwkomers (schakelklasleerlingen). De intern-begeleiders werken op beide locaties.

7.2 Specialisten binnen de school

Op basisschool Over de Slinge zijn er verschillende medewerkers met een specialisme door bijv. een behaalde master. Het betreft een rekenspecialist, een taalspecialist een specialist meer- en hoogbegaafdheid en een gedragsspecialist.

7.3 School Maatschappelijk Werkers

Op basisschool Over de Slinge zijn twee School Maatschappelijke Werkers (hierna: SMW) werkzaam. Een SMW'er is bedoeld voor de schakelklasleerlingen en de Krabbendijkstraat locatie en de andere SMW'er is bedoeld voor de Sommelsdijkstraat. De SMW'ers zijn ingehuurd van SMW-Rijnmond. De kerntaken van de SMW'er zijn:

- Schoolondersteuning;
- Hulpverlening aan ouders en kinderen;
- Hulp bij het verwijzen naar gespecialiseerde hulpverleningsinstanties.

7.4 Schoolcontactpersoon van PPO

De schoolcontactpersoon van PPO is zeer regelmatig op school te vinden. Ongeveer één keer in de drie weken heeft de intern-begeleider een leerlingbespreking met de schoolcontactpersoon (hierna: SCP). De SCP kan meedenken, observeren, adviseren en trajecten richting Speciaal Basisonderwijs of Speciaal onderwijs begeleiden. Daarnaast kunnen er ook door de SCP arrangementen aangevraagd en ingezet worden. De SCP werkt zoveel mogelijk preventief. Dat is ook de reden dat we de SCP al informeren in ondersteuningsniveau 2.

7.5 Het Centrum voor Jeugd en Gezin

Op basisschool Over De Slinge kunnen we een beroep doen op een vaste schoolverpleegkundige van het Centrum voor Jeugd en Gezin (hierna: CJG). De schoolverpleegkundige kan benaderd worden voor advies en kan leerlingen extra oproepen wanneer er bijv. een hoog ziekteverzuim is (dat niet verklaarbaar is). Verder biedt het CJG trainingen voor ouders. Natuurlijk worden er ook leerlingen opgeroepen voor controles. Daarnaast is er overleg met het CJG over leerlingen die mogelijk extra zorg nodig hebben (voor zover de AVG-wet dit toelaat).

7.6 Het wijkteam

De gemeente heeft vanaf 1 januari 2015 de taak en verantwoordelijkheid om de zorg in Rotterdam efficiënter te organiseren. Zorg en ondersteuning wordt dichterbij de Rotterdammer in de buurt geregeld. De wijkteams zijn een onderdeel van dit beleid. Het wijkteam biedt jongeren en gezinnen dicht bij huis basishulp en volwassenen kortdurende ondersteuning. De ondersteuning richt zich op preventie. Het wijkteam zet in op kortdurende hulp, dat betekent maximaal drie tot zes maanden. Als dat nodig blijkt, kan het wijkteam naar specialistische hulp doorverwijzen.

Basisschool Over De Slinge werkt samen met het wijkteam Pendrecht/Heijplaat. Het wijkteam bestaat uit verschillende professionals met diverse expertises op het gebied van opgroei- en opvoedondersteuning.

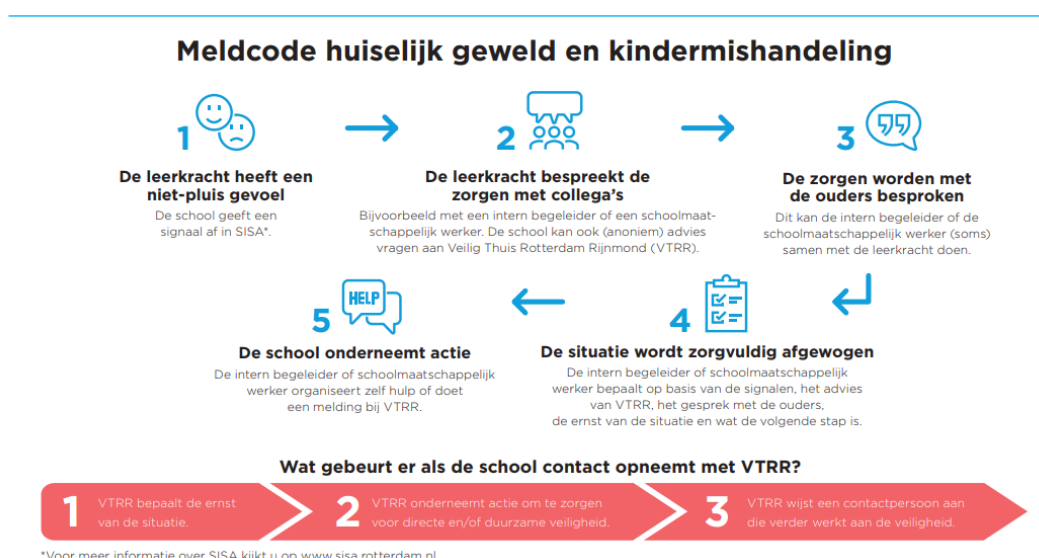
Met toestemming van de ouders kan een leerling aangemeld worden voor ondersteuning via het wijkteam. Deze aanmelding loopt via de contactpersoon van het wijkteam en kan gedaan worden via de SMW'er of door de intern-begeleiders. Het wijkteam bepaalt na de intake de aard van de hulpverlening. De hulpverlening is altijd op vrijwillige basis. Wanneer er hulp is ingeschakeld en er evaluaties plaatsvinden over de ondersteuning, dan zal de contactpersoon van het wijkteam of de begeleider van het wijkteam contact houden met school.

7.7 SISA

SISA staat voor Signaleren en Samenwerken. SISA is een computersysteem waarin professionals vanuit regio Rotterdam kunnen signaleren dat zij betrokken zijn bij een kind of jongere van 0 tot 23 jaar. Het gaat hierbij zorgsignalen, dus niet alleen om kindermishandeling. In het systeem staat niet waarom een professional betrokken is. Het is enkel een middel waardoor de verschillende hulpverleners van elkaars betrokkenheid weten. Zo kunnen zij met elkaar afstemmen om de beste begeleiding te bieden. Meer informatie over SISA staat vermeld op www.sisa.rotterdam.nl

7.8 Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling

Op basisschool Over De Slinge wordt gewerkt volgens de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. In onderstaande afbeelding wordt weergegeven hoe de meldcode is opgebouwd.

8. De groepen 1 en 2

8.1 Ervaringsgericht en doelgericht onderwijs

Op basisschool Over de Slinge gaan wij uit van ervaringsgericht en doelgericht onderwijs. Het ervaringsgericht onderwijs gaat uit van betrokkenheid en welbevinden van de kinderen. De gedachte daarachter is dat de kinderen een optimale ontwikkeling doormaken als ze betrokken werken en met plezier naar school gaan.

Het ervaringsgericht onderwijs steunt op drie pijlers (Kerpel, 2014). De eerste pijler is het vrije initiatief, de behoefte van kinderen om de wereld om hen heen te verkennen. Kinderen werken gemotiveerder aan een opdracht als zij daar zelf voor gekozen hebben en als het hun interesse heeft. De tweede pijler van het ervaringsgericht onderwijs is milieuverrijking. Daarmee wordt een rijke leeromgeving bedoeld met activiteiten en materialen, die overzichtelijk ingericht is. De derde pijler is de ervaringsgerichte dialoog. De leerkracht bouwt een goede band op met de kinderen. Daardoor voelen de kinderen zich veilig en begrepen.

Dit onderwijsconcept gaat uit van de betrokkenheid van kinderen. Er zijn vijf factoren die betrokkenheid stimuleren:

- Een goede sfeer en relatie;
- Het juiste niveau;
- Aansluiten bij de leefwereld;
- Afwisselende activiteiten;
- Ruimte voor keuzes.

Kleuters leren op een andere manier dan kinderen uit groep 3 tot en met 8. Kleuters ontwikkelen zich en leren door activiteiten die hun interesse hebben en waarin ze samen met anderen betrokken zijn. Door spelactiviteiten groeien ze, leren ze de wereld kennen en verwerven ze vaardigheden. Ze leren taal te gebruiken, omgaan met elkaar, materialen en gereedschappen gebruiken, symbolen en tekens begrijpen die in hun omgeving vertrouwd zijn. Spelen is essentieel in de ontwikkeling van jonge kinderen (Janssen-Vos, 2008).

Naast ervaringsgericht werken heeft ook doelgericht werken een plek in ons kleuteronderwijs. De leerlingen krijgen een beredeneerd aanbod op basis van de leerlijnen, waarbij nauwkeurig wordt bijgehouden waar zij zich op de leerlijn bevinden, zodat gewerkt kan worden in de zone van de naaste ontwikkeling. Ook is de relatie tussen het landelijk gemiddelde en de ontwikkeling van de individuele leerling in beeld. We gebruiken het leerlingvolgsysteem Onderbouwd Online om dit inzichtelijk te maken.

In de groep is tevens een doelenbord aanwezig waarop de vaste weekdoelen per thema zijn opgenomen en het leren voor de leerlingen zichtbaar wordt gemaakt.

8.2 Leerlingvolgsysteem Onderbouwd Online

Binnen Onderbouwd Online wordt gewerkt met één observatiedoel per week (basislessen), voor rekenen, taal en motoriek. Deze zijn per thema vastgesteld voor het gehele schooljaar. De routine lessen worden gebruikt als herhaling of extra aandacht.

Per observatiedoel werken we op vier niveaus:

A. Start niveau aanbod peuters (3-4 jaar);

- B. Basisniveau voor groep 1 (4-5 jaar);
- C. Streefniveau voor groep 1 en tegelijk basisniveau voor groep 2 (5-6 jaar);
- D. Streefniveau voor groep 2 (6-7 jaar)

In het groepsplan in Onderbouwd Online voor het hoofddoel van taal, rekenen of motoriek worden de leerlingen op kalenderleeftijd verdeeld in ontwikkelstap B, C of D.

- Als de ontwikkelstap volledig groen is, dan betekent dit, dat de leerling in het juiste aanbod zit en op weg is naar de volgende ontwikkelstap en nog meer dan voldoende leertijd heeft (basisaanbod) (Ondersteuningsniveau 1);
- Als de ontwikkelstap gedeeltelijk oranje kleurt dan betekent dit, dat de leerling zich nog steeds kan ontwikkelen m.b.t zijn leeftijd, maar dat de lengte van de ontwikkeltijd afneemt. Het is belangrijk om goed te kijken naar de onderwijstijd van het kind. Heeft het kind nog voldoende tijd om deze ontwikkelstap eigen te maken?

Op basisschool Over de Slinge bieden we extra aanbod aan de kleuter wanneer hij/zij nog 3 maanden of minder de tijd heeft om de stap in de leerlijn te maken (Intensieve aanbod). Voor leerlingen die in het intensieve aanbod zitten op een specifiek leergebied noteren we bij de observatie in Onderbouwd Online steeds onze waarneming en actie (potloodje verschijnt). Dit geldt niet voor leerlingen die in groep 1 zitten. Na elke actie schrijven we op hoe het is gegaan (waarnemen), vervolgens analyseren we en noteren we de volgende actie (HGW) (Ondersteuningsniveau 2). Dit extra aanbod wordt in de weekplanning beschreven als Acties Onderbouwd.

Wanneer er in het groepsoverzicht naar voren komt dat bepaalde leerstof gebieden extra aandacht behoeven voor een groep leerlingen, dan wordt dit extra aangeboden in de vorm van de routinelessen. Als een leerling binnen het intensieve aanbod blijft stagneren ondanks herhaald aanbod binnen ondersteuningsniveau 2, extra leertijd en of andere interventies, dan bespreken we de leerling met de intern-begeleider in de leerlingbespreking. De leerling zit in het zeer intensieve aanbod (Ondersteuningsniveau 3). De leerkracht noteert nu in ParnasSys, voor de leerlingbespreking, de stimulerende/belemmerende factoren en de onderwijsbehoeften. Er wordt ook een individueel handelingsplan (IHP) in ParnasSys gemaakt. In een zorg gesprek samen met de ouder(s), de intern-begeleider en de leerkracht worden vervolgspraken gemaakt;

- Als de ontwikkelstap blauw kleurt, dan betekent dit dat de leerling, verder is dan de gemiddelde kleuter, de leerlingen krijgen extra uitdaging aangeboden door het aanbieden van het blauwe doel (D-doel) (Verdiept aanbod).
- Als de ontwikkelstap grijs kleurt, dan betekent dit dat de leerling de gehele ontwikkellijn heeft afgerond. De leerling heeft het einddoel groep 2 behaald. Leerlingen die grijs kleuren krijgen een uitdagend verrijkingsaanbod passend bij de specifieke onderwijsbehoeften van deze leerlingen (verrijkingsaanbod). Gewerkt kan worden met bijvoorbeeld de map Slimme kleuters, denksleutels of smart-games.
- Voor leerlingen die in het verdiepte aanbod zitten noteren we bij de observatie in Onderbouwd Online onze waarneming en actie (potloodje verschijnt), indien het aanbod niet passend genoeg is. Na de actie schrijven we op hoe het is gegaan (waarnemen), vervolgens analyseren we en noteren we de volgende actie. Dit extra aanbod wordt in de weekplanning beschreven bij Acties Onderbouwd.

9. De schakelklassen (Leerplichtige Anderstalige Nieuwkomers)

Op basisschool Over de Slinge zijn er schakelklassen waarin leerplichtige anderstalige nieuwkomers de Nederlandse taal leren. In het beleidsplan “Leerplichtige Anderstalige Nieuwkomers op OBS Over de Slinge” staat een uitgebreide beschrijving omtrent de werkwijze.

9.1 Algemeen

Op basisschool Over De Slinge wordt in twee schakelklassen lesgegeven. In deze groep zitten leerlingen die korter dan 1 jaar in Nederland zijn. De nadruk in deze groepen ligt op het leren van mondeling Nederlands, lezen en rekenen. Daarnaast krijgen zij onderwijs op het gebied van schrijven, lichamelijke opvoeding en handvaardigheid. Verder is er veel aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, zelfredzaamheid, burgerschap en veiligheid. Ook gaan de Schakelklassen een keer per week zwemmen.

9.2 Leerlingdossier

Bij de start van een leerling in de schakelklas wordt door de intern begeleider een intake afgenomen om het beginniveau van de leerlingen te bepalen. Daarnaast wordt er een OPP gemaakt. Beide documenten worden samengevoegd tot een zogenaamd leerlingdossier, waarin ook het rapport en de overdracht naar de volgende groep is opgenomen. Na 20 en 40 onderwijsweken worden er niet-methode gebonden toetsen afgenomen. Na 10 en 30 weken is er een tussenevaluatie. De vorderingen van de leerlingen worden individueel vastgelegd in het OPP en dagelijks in het blokplan. Voor een verdere toelichting verwijzen we naar het beleidsplan.

9.3 Ondersteuning

De ondersteuning voor deze groep leerlingen is vooral op individueel gebied. Er zijn op regelmatige basis overleggen met de intern-begeleider. Alle overleggen zijn ook opgenomen in de jaarplanner.

9.4 Uitstroom

In principe stromen de leerlingen na 1 jaar uit naar een reguliere groep, hetzij binnen onze school hetzij naar de school in de wijk waar de leerlingen wonen. Er is dan altijd een warme overdracht waarin wordt aangegeven wat de onderwijsbehoeften van de leerlingen zijn aan de hand van het leerlingdossier. Er zijn ook leerlingen die om uiteenlopende redenen nog een verlenging krijgen in de schakelklas. Dat kan bijv. zijn vanwege een mogelijke plaatsing in het SBO of SO, op sociaal emotionele gronden of wanneer de onderwijsbehoeften nog niet helemaal eenduidig zijn.

10. Sociaal-emotionele ontwikkeling

10.1 Leefstijl

Op basisschool Over De Slinge werken wij met de methode 'Leefstijl' om sociale vaardigheden aan te leren.

10.2 Sociaal-emotionele ontwikkeling in kaart

Op basisschool Over De Slinge wordt twee keer per jaar *ZIEN!* ingevuld door de leerkracht om de sociaal-emotionele vaardigheden in kaart te brengen. Daarnaast worden één keer per jaar de sociale vaardigheden in kaart gebracht vanuit het perspectief van de leerling. Dit doen we door in november IEP Hart en Handen af te nemen. Deze vragenlijsten hebben drie categorieën: Sociaal-emotionele ontwikkeling, Leeraanpak en Creatief vermogen. Daarnaast worden er één keer per jaar leerlingtevredenheidsvragenlijsten afgenomen in de groepen zes tot en met acht.

In de schakelklassen is er extra aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. Dagelijks worden de emoties van de leerlingen in kaart gebracht middels een emotiethermometer. Verder wordt *ZIEN!* vier keer per jaar ingevuld en de leerlingtevredenheidsvragenlijsten twee keer per jaar.

10.3 Groepsplan Gedrag

Voor de groepsdynamica en het sociaal emotioneel leren gebruikt basisschool Over de Slinge het groepsplan Gedrag. Het groepsplan Gedrag behandelt de preventie van probleemgedrag in drie delen. In elk deel staat een invulinstructie voor het Groepsplan Gedrag. De driedeling is:

- Preventieniveau 1: Plannen voor iedereen;
- Preventieniveau 2: Plannen voor sommigen;
- Preventieniveau 3: Plannen voor enkelen.

In principe worden alleen preventieniveau 1 en 2 ingezet op basisschool Over de Slinge. Hieronder worden de preventieniveaus toegelicht.

Preventieniveau 1: Plannen voor iedereen.

Preventieniveau 1 geldt voor alle leerlingen in de klas. Het doel van dit niveau is het creëren van een omgeving die probleemgedrag voorkomt, sociaal-emotioneel leren stimuleert en voorwaarden schept om tot presteren te komen.

Preventieniveau 2: Plannen voor sommigen.

Dit deel van het groepsplan is gericht op sommige leerlingen. Het is bedoeld voor circa zeven tot tien procent van de leerlingen waarbij een preventieve aanpak niet afdoende helpt. Deze leerlingen profiteren wel van de maatregelen voor de hele klas, maar het is niet genoeg. De ondersteuning op dit niveau valt onder de basisondersteuning.

Preventieniveau 3: Plannen voor enkelen.

Preventieniveau 3 is gericht op enkele leerlingen. Het is bedoeld voor de circa drie tot vijf procent van de leerlingen bij wie de andere strategieën niet voldoende helpen. Hierbij gaat het om ernstige gedragsproblemen en agressie. Deze leerlingen hebben vaak ook problemen met de executieve functies, zoals het werkgeheugen, de impulscontrole en de flexibiliteit. De ondersteuning op

preventieniveau 3 valt niet meer onder de basisondersteuning, maar deze leerlingen komen in aanmerking voor extra ondersteuning. Hierin kan ook de gedragsspecialist extra ondersteuning geven binnen de groep.

10.4 Corrigeren van ongewenst gedrag: TITO

Mocht er toch sprake zijn van ongewenst gedrag van een leerling in de groep, dan wordt er op basisschool Over de Slinge gebruik gemaakt van de 'Time in, time out'-methode (TITO). De 'Time in, time out'-methode is gebaseerd op de 'Win-Win methodiek'. De methode 'Win-Win' kijkt naar het orde verstorend gedrag, deelt dit gedrag in 4 categorieën en leert je te kijken naar de behoefte van de leerling achter het orde verstorend gedrag.

Op basisschool Over de Slinge hanteren wij de volgende stappen bij orde verstorend gedrag:

- **Afkoelen:** Wij noemen deze fase Nadenken. In het lokaal is een nadenkplek, deze plek is gemarkeerd met een blauwe stip. Een leerling weet welk gedrag de leerkracht van hem/haar verwacht, maar houdt zich er niet aan. De leerling kan uit zichzelf naar de nadenkplek gaan of hij/zij wordt door de leerkracht gestuurd. De leerkracht vertelt aan de leerling welke regel/afpraak niet is nagekomen. De leerling blijft daar zitten tot hij/zij zelf weer goed mee kan doen of tot de leerkracht vraagt of hij/zij weer mee kan doen. De leerling zit op de nadenkplek zonder werk en is daar uitsluitend om na te denken hoe hij/zij weer gewoon mee kan doen met de les.
- **1e Time out:** De leerkracht neemt ongewenst gedrag van een leerling waar. De leerkracht benoemt welk gedrag wordt gezien en welk gedrag er wordt verwacht. De leerkracht vertelt wat er gebeurt als leerling doorgaat met het ongewenste gedrag. Wanneer de leerling doorgaat, dan gaat hij/zij naar de time out plek in de gang met een zandloper van 10 minuten en met een boek (of ander door leerkracht te bepalen taakje), deze plek is gemarkeerd met een rode stip. De leerling beantwoordt op het leerlingformulier een aantal reflectieve vragen. We benoemen deze time out naar de leerlingen toe als een kans om na een regelovertreding weer gewoon mee te doen in de klas. De leerkracht kan het leerlingformulier gebruiken om op een later moment in gesprek te gaan met de leerling. Als een leerling regelmatig voor time out naar de gang gaat, vult de leerkracht het leerkrachtformulier in. Meerdere leerkrachtformulieren kunnen inzicht geven in de oorzaak en de behoeften achter het regel-overtredend gedrag. Een leerling die in de gang tijdens de time out herrie gaat maken, niet op de plek blijft zitten en/of anderen lastigvalt gaat direct naar de 3e time out. Time out kan maximaal 3 keer per dag, de vierde keer is gelijk stap 4.
- **2e time out:** Als de leerling na het terugkomen in de klas weer een regel overtreedt, moet hij terug naar de time-out plek. Nu voor 20 minuten en met werk. Hierdoor mist hij/zij werk in de klas. Hiervoor krijgt de leerling na schooltijd voor ongeveer 20 minuten werk mee naar huis. Deze 20 minuten op de time-out benoemen we als laatste kans om terug te komen in de klas.
- **3e time out:** Als de leerling de kans van de tweede time out niet gebruikt of na het terugkomen in de klas weer een regel overtreedt, dan stuurt de leerkracht een berichtje naar de (adjunct)directeur of de intern-begeleider. Die komt naar de klas en brengt leerling naar een plek in de school waar hij/zij alleen moet werken. Hier blijft de leerling, als het vóór de kleine pauze gebeurd is, tot de grote pauze. Als het na de grote pauze gebeurt, dan blijft de leerling hier de rest van de dag. Dit is een zware maatregel waarover we naar huis bellen. De leerling krijgt ook strafwerk mee naar huis. Wordt het werk de volgende dag niet ingeleverd, dan komt

leerling de groep pas in als het werk gemaakt is en eenzelfde portie werk gaat die dag weer mee naar huis.

10.5 Anti-pestprotocol

Op basisschool Over De Slinge hanteren wij een anti-pestprotocol. Tijdens de lessen Leefstijl wordt structureel aandacht besteed aan het verschil tussen plagen en pesten. Op beide gebouwen is een anti-pestcoördinator aanwezig en het is voor de leerlingen duidelijk wie dat is en wanneer ze zich kunnen richten tot deze personen. Voor verdere informatie verwijzen we naar het anti-pestprotocol. Hieronder is de verkorte versie weergegeven.

Stappenplan Anti-Pest Protocol (na TiTo aanpak)

Ontoelaatbaar en grensoverschrijdend gedrag

Eerste overtreding -> waarschuwing (na overleg met directeur en IB)
Tweede overtreding -> analyse formulier (na overleg met directeur en IB) Bespreken welke consequentie volgt bij volgende keer Consequentie in handelingsfase: Bijv. de rest van de dag uit de groep + 1 dag in andere groep.
Derde overtreding -> analyse formulier, consequentie zoals afgesproken gaat in.

11. Doubleren

Op basisschool Over de Slinge gaan leerlingen in principe altijd door naar de volgende groep. Het kan echter weleens gebeuren dat er een uitzondering wordt gemaakt. We doorlopen in zo'n geval een zorgvuldig proces met de leerkracht, de ouders, de intern-begeleider, de directie en mogelijk de schoolcontactpersoon van PPO.

Bijlage 1 OPP

OPP Basisdeel Obs Over de Slinge

Naam leerling		Groepsverloop	
geboortedatum		DL (in maanden)	
Leeftijd		Datum van invullen	
Groep		Opgesteld door	

gezinssamenstelling	
Ouders/verzorgers	
Namen telefoonnummer	
e-mail	
gezag?	

Huidige didactische resultaten (startprofiel)				
toetsen	Technisch lezen AVI	Taalverzorging	Lezen (begrip)	Rekenen
datum				
DL				
Ontwikkelscore				
dle				
LR				
Het verwachte niveau aan het eind van groep 8 (uitstroomniveau)				
	Technisch lezen	Spelling	Begrijpend lezen	Rekenen
Verwacht LR				
Resterende onderwijs mnd.				
Verwacht DLE				
Verwachte ontwikkelscore				
Verwacht schooltype VO (uitstroomprofiel)				
	Technisch lezen	Spelling	Begrijpend lezen	Rekenen
Schooltype				

Verantwoording OPP

Leer- en sociaal – emotionele ontwikkeling (protectieve en belemmerende factoren)	Bevorderende factoren: • .. • .. • ..
--	---

	Belemmerende factoren: • .. • .. • ..
Onderwijs- en ondersteuningsbehoeften	Onderwijsbehoeften: • .. • .. • .. • .. • ..
Algemene gegevens (achterstand/oorzaken/interventies)	• .. • .. • .. • .. • ..
Diagnostische gegevens (resultaten PDO of psychodiagnostisch onderzoek)	
Conclusie op basis van diagnostische gegevens,	

interventies, achterstand, oorzaken, adviezen, mogelijkheden en belemmeringen.	
---	--

NB het is niet de bedoeling dat alle verslagen hierin opgenomen worden. Er kan worden volstaan met verwijzingen.

Op grond van bovenstaande informatie is besloten, na toestemming van de ouders, om een individuele leerlijn aan te bieden voor de volgende vakgebieden:

☐ Technisch lezen ☐ Spelling ☐ Rekenen

Deze leerlijn leidt ertoe dat de einddoelen van het basisonderwijs aangepast zijn.

Handtekening directie:

Handtekening ouders voor akkoord:

Datum:

Datum:

OPP planningsdeel Obs Over de Slinge

Planning toetsen

Vakken/ tussendoelen		Technisch lezen	Spelling	Begrijpend lezen	Rekenen
Startsit uatie (M/E en jaartal) Bijv. M6	toets				
	FN				
	OS				
	dle				
Aangepaste toets?					
Doel ..?	toets				
	FN				
	OS				
	dle				
Bijstellen?					
.. behaald ?	toets				
	FN				
	OS				
	dle				
Aangepaste toets?					
Doel ..?	toets				
	FN				
	OS				
	dle				
Bijstellen?					
..? behaald ?	toets				
	FN				
	OS				
	dle				

Uitvoeringsdeel en evaluatie (1)

Naam		Vakgebied	
Datum		Schooljaar	
DL		periode	

Leerstofplanning: NB verwijst waar mogelijk naar groepsplannen en andere documenten.	
Leerinhoud (welke methode, welke leerstof?)	
Organisatie: wanneer, wie, waar, leertijd, instructietijd.	

Bijlage 2 Groepsbesprekingsformulier

Voorbeeld leerjaar 6:

Groepsbesprekingsformulier/.....

Schooljaar:	Leerjaar:
Periode:	Leerkrachten:

	Doelen onderwijs- en groepsplan	Relatie met de methodetoetsen
6A	Wat lukt goed?	Relatie Taalverzorging IEP en Spelling (Taalactief)?
	Waar loop je tegenaan?	Relatie Lezen IEP & AVI en Atlantis?
	Benodigde (extra) acties n.a.v. groepsbespreking:	Relatie Rekenen IEP en Rekenen (Alles Telt Q)?

	Doelen onderwijs- en groepsplan	Relatie met de methodetoetsen
6C	Wat lukt goed?	Relatie Taalverzorging IEP en Spelling (Taalactief)?
	Waar loop je tegenaan?	Relatie Lezen IEP & AVI en Atlantis?
	Benodigde (extra) acties n.a.v. groepsbespreking:	Relatie Rekenen IEP en Rekenen (Alles Telt Q)?

Overeenkomstige aandachtspunten op leerjaarniveau:	Overeenkomstige acties op leerjaarniveau:

	Specifieke zorgbehoefte op leerlingniveau:	Leerlingen voor leerlingbespreking:
6A		
6C		